

Билићен

Правног факултета

Универзитета у Источном Сарајеву

Број 4, јануар–април 2023.

ISSN 2831-0381

ОДРЖАН ОКРУГЛИ СТО О ЗАШТИТИ ЉУДСКИХ ПРАВА У ВАНРЕДНИМ ОКОЛНОСТИМА

На Правном факултету је одржан округли сто на тему „Заштита начела уставности и људских права у ванредним околностима у пракси уставних судова Србије и Републике Српске и Европског суда за људска права“. На округлом столу су представљени резултати истоименог научно-истраживачког пројекта који наш факултет реализује у сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Новом Саду, а који финансира

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
www.pravni.ues.rs.ba | 057 227 138 / 055 211 390

БИЛТЕН
Правног факултета
Универзитета у Источном Сарајеву

Издавач
Правни факултет
Универзитета у Источном Сарајеву
Алексе Шантића 3, 71420 Пале
Тел. +387 57 226 609 | Факс +387 57 226 892
www.pravni.ues.rs.ba | dekanat@pravni.ues.rs.ba

За издавача
Проф. др Горан Марковић, декан

Уредник
Доц. др Ђорђе Мариловић

Припрема
Доц. др Ђорђе Мариловић

Приједлоге и питања у вези са Билте-
ном можете слати на електронску пошту
bilten@pravni.ues.rs.ba.

Билтен се објављује три пута годишње.

ISSN 2831-0381

САДРЖАЈ

ОДРЖАН ОКРУГЛИ СТО О ЗАШТИТИ ЉУДСКИХ ПРАВА У ВАНРЕДНИМ ОКОЛНОСТИМА..... 1

Научно-истраживачки рад... 5

НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ ОМОГУЋЕН ЈЕ ПРИСТУП БАЗИ HeinOnline, ВОДЕЋОЈ ДИГИТАЛНОЈ НАУЧНОЈ БАЗИ ПОДАТАКА ИЗ ОБЛАСТИ ПРАВА 5

ОДРЖАН МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП „УСТАВ И ПРИСТУПАЊЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ“ 6

Студентска пракса 6

ОДРЖАН САСТАНАК ПОВОДОМ СТУДЕНТСКЕ ПРАКСЕ У ПРАВОСУДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА 6

ОТВОРЕН ПОЗИВ ЗА ЉЕТЊУ ПРАКСУ У НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ 10

ПРЕДАВАЊЕ СУДИЈЕ МЕЛ ФЛАНАГАН У ОКВИРУ ПРАВНЕ КЛИНИКЕ „ВЈЕШТИНЕ ЗАСТУПАЊА У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ“ 10

УСПЈЕШНО ОКОНЧАНА СТУДЕНТСКА ПРАКСА У ОКРУЖНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ 12

Међународна размјена и гостујући предавачи. 16

ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ ОДОБРЕН ЕРАСМУС+ ПРОЈЕКАТ СА УНИВЕРЗИТЕТОМ У КАТАНЦАРУ 16

Сарадња са другим институцијама..... 16

УСПОСТАВЉЕНА САРАДЊА СА ЧЕТИРИ ПРАВОСУДНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ У ТРЕБИЊУ..... 16

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПОТПИСАО СПОРАЗУМ О САРАДЊИ СА ЈАВНИМ ПРАВНИМ ФАКУЛТЕТИМА У БИХ 20

ОСНОВНИ СУД У БИЈЕЉИНИ ЗАКЉУЧИО СПОРАЗУМ О САРАДЊИ СА ПРАВНИМ ФАКУЛТЕТОМ И ПРИСТУПИО ОКВИРНОМ СПОРАЗУМУ О РАЗУМИЈЕВАЊУ..... 21

Ваннаставне активности ... 23

ПОСТИГНУТ ОДЛИЧАН УСПЈЕХ НА ТАКМИЧЕЊУ У НИШУ..... 23

НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ ОКОНЧАНА ЈЕ ОБУКА ЗА КОРИШЋЕЊЕ БАЗОМ ПАРАГРАФ ЛЕКС 25

Развој Универзитета и Факултета 26

ПРЕДАВАЊА О РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ ЗА НАСТАВНИКЕ И САРАДНИКЕ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ 26

Промоција факултета 27

ОДРЖАН ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА У ПАЛАМА..... 27

ОДРЖАН ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА У БИЈЕЉИНИ..... 29

ОДРЖАН ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА У ТРЕБИЊУ..... 30

Аутономна Покрајина Војводина.

Осам истраживача, по четири са сваког факултета, представили су резултате својих истраживања из области уставног и међународног јавног права. Они су анализирали одредбе устава Републике Српске и Републике Србије, важеће законодавство, одлуке уставних судова и пресуде Европског суда за људска

Округли сто „Заштита начела уставности и људских права у ванредним околностима у пракси уставних судова Србије и Републике Српске и Европског суда за људска права“

права, који се односе на функционисање органа власти и заштиту људских права током ванредног стања.

Истраживање је значајно због тога што је правно уређење ванред-

ног стања крајње неодговарајуће, што отежава функционисање органа власти и доводи до кршења људских права. Истраживачи су утврдили недостатке у уставним и законским текстовима и предложили низ рјешења, а анализирали су и устав-

носудску праксу. Како је истакао декан Правног факултета Горан Марковић, током ванредног стања се показало да правни оквир његовог уређења није одговарајући, да има доста правних празнина и нејасноћа и да је било кршења људских права, али не од стране уставних судова Републике Српске и Републике Србије, који су својим одлукама утицали на то да се поштују и примјењују уставне норме о заштити људских права и начела уставности и законитости.

Резултати истраживања, која обухватају око 150 страна текста, биће штампани а затим и представљени академској заједници и институцијама, са надом да ће барем неки, од десетина приједлога, бити разматрани и усвојени. У раду округлог стола учествовали су представници више институција, који су дали активан допринос током расправе.

У име нашег факултета, чланови пројектног тима су проф. др Горан Марковић, доц. др Сања Крешталица, виши асистент Брано Хаџи Стевић, ма и студент Симеон Петковић.

Научно-истраживачки рад

НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ ОМОГУЋЕН ЈЕ ПРИСТУП БАЗИ HEINONLINE, ВОДЕЋОЈ ДИГИТАЛНОЈ НАУЧНОЈ БАЗИ ПОДАТАКА ИЗ ОБЛАСТИ ПРАВА

На иницијативу Правног факултета, на основу одлуке Сената нашег универзитета, почевши од јануара 2023. године, наставниц, сарадници и студент свих факултета имају приступ бази HeinOnline. У сједишту

Правног факултета у Палама, као и у одјељењу факултета у Бијељини, сви заинтересовани могу брзо и једноставно приступити највећој академској бази научних часописа и књига из области права и других научних дисциплина у свијету.

Подсјећамо, HeinOnline је водећа дигитална научна база података из области права која располаже са више од 170 милиона страница правнотеоријских текстова и преко 200.000 историјских и важећих правних аката. Путем ове базе омогућен је увид у пуне текстове чланака објављених у више од 2600 најзначајнијих правних часописа из цијелог свијета. Уз велику колекцију правних часописа, HeinOnline садржи и цјеловите текстове докумената: Congressional Record, U.S. Reports од 1754, колекцију свјетских најпознатијих правних случајева од 1970-их, правне класике од 16. до 20. вијека, акте УН и Лиге народа, колекцију правних аката САД, Federal Register (извјештаји америчког савезног регистра) од 1936, ЦФР од 1938. итд.

Ово је још једна у низу мјера која је у скорије вријеме предузета на Правном факултету с циљем да се запослени и студенти активније укључе у научноистраживачки рад путем услуга које им Факултет обезбјеђује.

ОДРЖАН МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП „УСТАВ И ПРИСТУПАЊЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ“

У Сарајеву је одржан међународни научни скуп на тему „Устав и приступање Европској унији“, на коме су учествовали научни радници из Босне и Херцеговине, Аустрије, Италије, Белгије и Њемачке.

Научни скуп је резултат пројекта у коме су учествовали универзитети у Источном Сарајеву, Бањој Луци, Сарајеву, Мостару (Свеучилиште у Мостару), као и међународни партнери: Универзитет Milano Bicocca (координатор пројекта), Универзитет Trento, EURAC, Bozen/Bolzan и Osservatorio dei Balcani, Caucaso e Transeuropa у коперацији са Универзитетом у Грацу и Универзитетом Utrecht.

Пројекат је реализован у оквиру CEI Know-how Exchange Programme, финансираног од стране Републике Италије кроз CEI Fund (EBRD). На конференцији је представљена и пројектна публикација „Грађани. Устави. Еуропа – Рјечник основних појмова уставног права БиХ“.

Током конференције, професори и асистенти су изнијели различита, понекад и супротстављена, мишљења о природи уставног система Босне и Херцеговине, његовим основним обиљежјима, потреби и могућности његове реформе. Расправа је вођена у крајње академском духу и показала је да, упркос различитостима, научна аргументација може бити основ плодног научног рада.

У раду конференције учествовали су и наставници и сарадници нашег факултета.

Међународни научни скуп на тему „Устав и приступање Европској унији“

Студентска пракса

ОДРЖАН САСТАНАК ПОВОДОМ СТУДЕНТСКЕ ПРАКСЕ У ПРАВОСУДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

У сједишту Правног факултета у Палама одржан је састанак поводом остварене и планиране студентске праксе у правосудним институцијама Републике Српске, и то у Источном Сарајеву и Бијељини. Састанку који је одржан у организацији Националног центра за државне судове, Канцеларија у Босни

и Херцеговини, присуствовали су декан Правног факултета проф. др Горан Марковић, продекан за наставу доц. др Сања Голијанин, проф. др Младенка Говедарица, доц. др Игор Петковић, студенти Никола Чор-

лија, Миљана Малетић и Срђан Тркла, секретар Окружног јавног тужилаштва Источно Сарајево г. Невен Крамер, секретар Основног суда у Сокоцу г. Младен Башевић, судија Окружног суда у Источном Сарајеву

гђа Веселинка Ивановић, виши стручни сарадник Окружног суда из Требиња гђа Ивана Пиљевић, портпарол Тужилаштва Босне и Херцеговине г. Борис Грубешаић, те директор Националног центра за државне судове г. Ненад Галић, замјеница директора гђа Лејла Хасановић и правни/финансијски сарадник овог центра Берина Кеч.

На Правном факултету одржан састанак поводом остварене и планиране студентске праксе у правосудним институцијама Републике Српске, у Источном Сарајеву и Бијељини

На састанку је било ријечи о пракси коју је похађало близу 60 студената Правног факултета из области кривичног процесног права која је остварена у љетном семестру 2021/2022. године у правосудним институцијама у Источном Сарајеву и Бијељини, на основу Оквирног споразума о разумијевању: Унапређење практичне наставе и обуке за студенте права и дипломиране правнике. Представљени су резултати анкета који указују на задовољство

оствареном праксом, како студената, тако и ментора из реда судија и тужилаца. Правосудне институције у Источном Сарајеву и Бијељини исказале су спремност за наставак студентске праксе током предстојећег љетњег семестра. Пракса ће бити омогућена и у правосудним институцијама у Требињу. Са представницима судова постигнут је договор и о проширењу студентске праксе на област грађанског процесног права, те управног спора.

На састанку је, поред осталог, постигнут начелни договор о сарадњи Правног факултета са Тужилаштвом Босне и Херцеговине. Портпарол Тужилаштва Босне и Херцеговине Борис Грубешаић представио је три модалитета сарадње са правним факултетима: једнодневне посјете студената Правног факултета Тужилаштву БиХ, упућивање мањих група студената на праксу у Тужилаштво БиХ или долазак тужилачког тима на факултет и рад на студији случаја – case study.

Декан Правног факултета проф. др Горан Марковић је нагласио значај студентске праксе као прилику да студенти повежу теоријски дио рада са практичним, и да се током обављања студентске праксе пре-

На Правном факултету одржан састанак поводом остварене и планиране студентске праксе у правосудним институцијама Републике Српске, у Источном Сарајеву и Бијељини

поруче будућим послодавцима. Декан је истакао добра искуства судија и тужилаца са студентима Правног факултета који су досада похађали праксу, што отвара простор нашим студентима да се, убрзо након дипломирања, запосле, што је и досада био случај. Студент Никола Чорлија је рекао да Правни факултет нуди студентима бројне ваннаставне активности, али да им пракса у правосудним институцијама омогућава стварни увид у функционисање и организацију тих институција.

Студентска пракса која је била тема састанка, а која је одржавана у протеклој години, и која ће бити

проширена на нове области и институције у наредном периоду, представља вјероватно највећу студентску праксу у Републици Српској и БиХ посматрано по броју укључених институција, броју ментора у институцијама и броју мјеста у којима је пракса одржана и у којима ће бити одржана током предстојећег лјетњег семестра.

Представници Националног центра за државне судове истакли су задовољство сарадњом са Правним факултетом, сматрајући да је начин и обим праксе на нашем факултету показао озбиљност факултета и његових студената, због чега наш факултет предњачи у спровођењу програма студентске праксе. Посебно значајну улогу у том процесу одиграли су доц. др Ђорђе Мариловић, који је координатор ове активности у име факултета, и продекан за наставу доц. др Сања Голијанин, која је, заједно са колегом Мариловићем, организовала и спровела студентску праксу.

ОТВОРЕН ПОЗИВ ЗА ЛЈЕТЊУ ПРАКСУ У НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ

Правни факултет добио је позив да и овога лjeta упути приједлог за учешће студената на плаћеној пракси у Народној банци Србије у Београду. Објављени позив за пријављивање студената дио је припрема за наставак сарадње са Народном банком Србије, која већ трећу годину одржава студентску праксу током које се студенти са бројних факултета обучавају у различитим секторима, центрима и дирекцијама. Народна банка Србије традиционално организује лjetњу праксу како би студентима приближила рад централне банке као институције од чијег пословања зависи стабилност финансијског система, упознала их с разноврсним функцијама које обавља и истовремено пружила прилику да у пракси примијене теоријска знања и стекну пословно искуство у области централног банкарства.

Фото: Народна банка Србије, nbs.rs

Имајући у виду да је Народна банка Србије успоставила сарадњу с Правним факултетом закључивањем Меморандума о пословној сарадњи, студенту нашег факултета

биће омогућено учешће у програму лjetње праксе, који ће се у текућој години одржати у периоду од 3. јула до 31. августа, с најбоље оствареним резултатима у току тих студија. Студентима који учествују у пракси НБС финансира трошкове смјештаја и накнаде.

ПРЕДАВАЊЕ СУДИЈЕ МЕЛ ФЛАНАГАН У ОКВИРУ ПРАВНЕ КЛИНИКЕ „ВЈЕШТИНЕ ЗАСТУПАЊА У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ“

Дана 8. 3. 2023. године на нашем Факултету судија Mel Flanagan одржала је предавање на тему – Имплицитне предрасуде (њихов утицај на правосуђе) у оквиру Правне клинике „Вјештине заступања у кривичном поступку“. Предавање је било прилика да се заинтересовани студенти упознају са садржином и методологијом наставе у оквиру правне клинике, као и да се пријаве за учешће у њеном раду.

Судија Mel Flanagan одржала предавање у оквиру
Правне клинике „Вјештине заступања у кривичном поступку“

Правна клиника има за циљ да студенте припреми за професионално, одговорно и етичко обављање дужности судије, јавног тужиоца и адвоката, као и да студентима развије вјештину аргументовања, презентације и критичке правне анализе. На остварењу овог циља – практичном оспособљавању наших студената радиће професори координатори правне клинике проф. др Младенка Говедарица и доц. др Игор Петковић, као и практичари, судија Кантоналног суда у Сарајеву Мирза Ђозо, јавни тужилац Окружног тужилаштва у Источном Сарајеву

Милка Васелић и адвокат Бојан Веселиновић.

Студенти су се у великом броју пријавили за учешће у раду Правне клинике која ће трајати током марта, априла, маја и јуна 2023. године кроз 14 модула.

УСПЈЕШНО ОКОНЧАНА СТУДЕНТСКА ПРАКСА У ОКРУЖНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Протеклих седмица, успјешно је окончана студентска пракса у Окружном јавном тужилаштву у Источном Сарајеву, коју су похађали студенти који студирају у сједишту Факултета, у Палама.

Током праксе, која је организована на основу Оквирног споразума о разумијевању – Унапређење практичне наставе и обуке за студенте права и дипломиране правнике, студенти су имали прилику да употпуне знање које су стекли из области кривичног материјалног и процесног права, да се упознају са организацијом и начином рада тужилаштва, али и са изазовима које са собом носи професија тужиоца.

У фокусу рада били су случајеви из праксе и улога тужиоца у њиховом рјешавању. Кроз разне предмете, студенти су имали прилику да практично сагледају све фазе поступка: од запримања кривичне пријаве, преко спровођења истраге, предузимања радњи доказивања, па до фазе подизања оптужнице. Такође, током праксе студенти су се детаљније упознали са врстама и садржајем тужилачких одлука, те су, кроз хипотетичке примјере и моделе проблема из праксе, имали могућност да

Успјешно окончана студентска пракса у Окружном јавном тужилаштву у Источном Сарајеву

покажу како би се и сами снашли у улози тужиоца. Том приликом су показали висок ниво знања стечен током студирања.

О обављеној пракси, студенти су имали следеће утиске:

„Обављање праксе у Окружном јавном тужилаштву у Источном Сарајеву је било веома лијепо искуство. Имали смо прилику да слушамо тужиоце, стручне сараднике и друге запослене. Сви су били веома љубазни и несебично су нам пренијели своје знање. Препоручила бих свим наредним генерацијама да не пропусте овај вид праксе, јер је једно незаборавно искуство.“

Магдалена Голијан, студент треће године

“Праксом у Окружном јавном тужилаштву смо и више него задовољни. Сви у Тужилаштву, са којима смо имали контакт, били су из-

узетно љубазни и отворени за сва наша питања. Провели су нас кроз цијели поступак, од примања кривичне пријаве у писарници, ЦМС базе, дежурстава тужилаца итд. Такође смо имали прилику да посјетимо просторије за саслушање свједока и да анализирамо поједине предмете. Посебно бих издвојила стручну сарадницу Јелену Плакаловић са којом смо провели највише времена. Све у свему, једно дивно искуство које нам је свакако било од велике користи.”

Анђела Ђого, студент треће године

“Утисци са праксе у Окружном јавном тужилаштву у Источном Сарајеву су веома позитивни. Цијели радни колектив, а посебно секретар, стручни сарадници и тужиоци су се потрудили да нам на што бољи начин приближе и упознају нас са ра-

Успјешно окончана студентска пракса у Окружном јавном тужилаштву у Источном Сарајеву

дом Тужилаштва. Стекли смо доста нових знања која су нам помогла да боље разумијемо материју коју учимо на факултету и стекнемо потпунију слику о самом раду тужилаца. Препоручила бих и осталим колегама да се пријаве јер је веома корисно и занимљиво искуство. “

Анастасија Спаић, студент треће године

“Као студент треће године права, имао сам прилику обавити студентску праксу у Окружном јавном тужилаштву у Источном Сарајеву, одређен број сати у току мјесеца априла. Из тога разлога, овим путем желио бих да подијелим своје утиске након обављене праксе.

Студентска пракса у Окружном јавном тужилаштву пружила ми је прилику да стекнем практичан увид

у рад ове институције. Током праксе сам научио много ствари о поступцима кривичног гоњења, правним процедурама, прикупљању доказа и анализи доказа.

У току праксе имао сам прилику да радим са тужиоцима, стручним сарадницима, психолозима и другим запосленима у тужилаштву, као и да се бавим различитим активностима попут: читања урнека; симулацијом улоге тужиоца у директном и унакрсном испитивању свједока; симулацијом тужилачке позиције у појединим случајевима; анализирањем посебних истражних радњи; учествовања у анализи привредних и кривичних предмета, и многим другим активностима. Такође, упознао сам се са процесом обраде различитих предмета у тужи-

лаштву. Разговарао сам са тужиоцима и стручним сарадницима о бројним темама у вези са спајањем теоријског и практичног знања.

Похађање праксе у тужилаштву било је изузетно корисно за моју будућу правну каријеру. Стекао сам вриједно знање о правном систему, процесу рада тужилаштва и правној аргументацији. Сматрам да је ово искуство важно за будуће правнике, нарочито за оне који желе да се баве кривичним правом. Веома ми је драго што сам се пријавио за похађање ове праксе. Желио бих захвалити свим члановима Окружног јавног тужилаштва на сарадњи у току студентске праксе. Велико је задовољство обављати праксу у тако стручном колективу. Искрено савјетујем младим колегицама и колегама да се пријаве за студентску праксу.“

Филип Шупић, студент треће године

“Захвалила бих Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву и Окружном јавном тужилаштву на могућности обављања ове врсте праксе. Кроз период од неколико дана имали смо прилику да се упознамо са радом тужиоца, стручних сарадника и осталих чланова управе у овој установи. Поред тога што су нам предочили са којим случајевима се најчешће сусрећу, несебично су дијелили и своја лична искуства у пословању. Кратко речено, показали су нам да није тешко бити професионалан. Препоручила бих и осталим студентима да се пријаве на праксу и тако стекну ново искуство.“

Маја Жмукић, студент треће године

“Праксу у Окружном јавном тужилаштву сматрам веома корисном и увид у начин рада овог органа много значи. Искуство је било веома лијепо и потрудио сам се да схватим и научим што више због тога што сматрам да ће ово искуство бити врло корисно у будућности. Научили смо много тога и имали смо одличну кооперацију са свима у Тужилаштву што су нам и они потврдили. Врло сам захваљан свима у Тужилаштву и Правном факултету што нам је ова прилика обезбијеђена.”

Филип Васић, студент треће године

Међународна размјена и гостујући предавачи

ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ ОДОБРЕН ЕРАСМУС+ ПРОЈЕКАТ СА УНИВЕРЗИТЕТОМ У КАТАНЦАРУ

Правни факултет ће учествовати у још једном Ерасмус+ пројекту у сарадњи са Универзитетом у Катанцару (Италија). У оквиру овог пројекта, један наш студент моћи ће да проведе један семестар на овом универзитету у Италији, да слуша предавања и полаже испите на енглеском језику, а боравак ће бити финансиран средствима из пројекта. Исто тако, један наш наставник моћи ће да држи предавања на енглеском језику на овом универзитету, у трајању од пет радних дана. Пројектом је предвиђено и да ће по један наставник и студент са Универзитета у Катанцару моћи да дође на наш факултет и да држи предавања односно слуша наставу.

Овај пројекат представља наставак успјешне сарадње са Универзитетом у Катанцару, с којим смо већ реализовали један Ерасмус+ пројекат, када су два наша студента провела један семестар у Катанцару. Учешће у Ерасмус+ пројектима представља

искуство од непроцјењивог значаја, јер омогућава наставницима и студентима стицање нових академских искустава, упознавање нових колега, земаља и култура, што прилику коју не треба пропустити.

Правни факултет ће благовремено објавити позив наставницима и студентима који су заинтересовани да се пријаве за одлазак у Катанцаро.

Сарадња са другим институцијама

УСПОСТАВЉЕНА САРАДЊА СА ЧЕТИРИ ПРАВОСУДНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ У ТРЕБИЊУ

Правни факултет успоставио је сарадњу са Основним судом у Требињу, Окружним судом у Требињу, Окружним привредним судом у Требињу и Окружним јавним тужилаштвом у Требињу. Свечаним потписивањем Оквирног споразума о разумијевању: Унапређење практи-

чне наставе и обуке за студенте права и дипломиране правнике, на сасланку одржаном 25. јануара 2023. године у Палати правде у Требињу, а на иницијативу Правног факултета, четири правосудне институције приступиле су Оквирном споразуму. Предсједник Окружног суда у Требињу Бојан Стевић, предсједник Окружног привредног суда у Требињу Смајил Беговић, в. д. предсједника Основног суда у Требињу Милена Кундачина и главни окружни јавни тужилац Окружног јавног тужилаштва у Требињу Жарко Милић угостили су, у просторијама Окружног суда, декана Правног факултета проф. др Горана Марковића, координатора Правног факултета за спровођење Оквирног споразума доц. др Ђорђа Мариловића, и замјеницу директора NSCS Канцеларије у БиХ Лејлу Хасановић. Правосудне институције у Требињу исказале су спремност да омогуће обављање студентске праксе за студенте Правног факултета Универзитета у Источ-

ном Сарајеву. Правни факултет омогућиће приступ библиотечкој грађи, базама научне и стручне грађе и експертизи наставног и научно-истраживачког кадра Правног факултета.

Предсједник Окружног суда у Требињу Бојан Стевић казао је да је права сврха ове сарадње рад на занављању кадрова, односно стварање, обука и избор будућих кадрова. Декан Правног факултета проф. др Горан Марковић подсетио је на одређавање Правног факултета да студенти, прије него што стекну диплому, морају да стекну и одређена практична знања и искуства, и да се током обављања праксе на извјестан начин препоруче својим будућим послодавцима. Декан је рекао да се не може више размишљати на тај начин да се студентима да диплома па да се онда они сналазе како знају и умију, него студентима треба помоћи у стицању практичног искуства и препорука за запослење још док студирају.

Правни факултет успоставио сарадњу са Основним судом у Требињу, Окружним судом у Требињу, Окружним привредним судом у Требињу и Окружним јавним тужилашством у Требињу

Успостављање сарадње са правосудним институцијама у Требињу представља највеће проширење потписника Оквирног споразума, у чијој изради су раније учествовали представници и Правног факултета. Оквирни споразум израђен је и из-

ворно потписан на иницијативу непрофитне организације NSCS – Националног центра за државне судове, Канцеларија у Босни и Херцеговини. Замјеница директора NSCS Канцеларије у БиХ Лејла Хасановић истакла је велико задовољство ус-

постављањем сарадње са институцијама у Требињу и нагласила значај искустава која ће студенти Правног факултета стећи већ током студирања.

На састанку је било ријечи о неколико могућих облика сарадње, поред студентске праксе, чији корисници нису само студенти Правног факултета него и запослен у судовима и тужилаштвима. Правни факултет понудио је услуге богате библиотеке, приступа различитим базама стручне и научне правне грађе, као и могућност приређивања округлих столова и расправа о темама значајним за рад судова и тужилаштва. Декан проф. др Горан Марковић кажао је да ће Правни факултет радо укључити представнике правосудних институција у постојеће научне и наставне активности, попут Научног скупа поводом Дана Правног факултета, који је већ неколико година најбоље класификован и категорисан скуп из области друштвених и хуманистичких наука у Репу-

бици Српској. Истакао је да Правни факултет његује праксу гостовања стручњака из правне праксе у настави, и да у том смислу очекује богату сарадњу са судијама и тужиоцима из Требиња. Декан је посјетио и на чињеницу да Правни факултет, на основу споразума са Министарством правде Републике Српске, има могућност институционалног учешћа

у изради закона и прописа. Доц. др Ђорђе Мариловић предочио је модел организовања студентске праксе који је Правни факултет примијенио током протекле календарске године, будући да је тај модел препознат као узор за будуће праксе и на другим факултетима. Мариловић је говорио и о библиотечким услугама, а нарочито о ресурсима по којима је Правни факултет јединствен у држави. Представници Правног факултета и NSCS обишли су богато опремљене суднице и просторије које правосудним институцијама смјештеним у Палати правде омогућавају знатно лакши рад по најсавременијим стандардима.

Са овим проширењем броја потписника, Оквирни споразум о разумијевању је закључило, или му је приступило, укупно 36 институција и удружења из Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине – шест правних факултета, четрнаест судова, осам тужилаштава, шест професионалних удружења адвоката, судија, тужилаца и стручних сарадника правосуђа, и два центра за едукацију судија и тужилаца.

Правни факултет успоставио сарадњу са Основним судом у Требињу, Окружним судом у Требињу, Окружним привредним судом у Требињу и Окружним јавним тужилаштвом у Требињу

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПОТПИСАО СПОРАЗУМ О САРАДЊИ СА ЈАВНИМ ПРАВНИМ ФАКУЛТЕТИМА У БИХ

На Правном факултету у Зеници уприличено је потписивање Споразума о сарадњи између осам правних факултета у Босни и Херцеговини: Правног факултета у Источном Сарајеву, Правног факултета Универзитета у Сарајеву, Правног факултета Универзитета у Бањој Луци, Правног факултета Универзитета у Тузли, Правног факултета „Џемал Биједић“ у Мостару, Правног факултета Универзитета у Бихаћу, и Правног факултета Универзитета у Зеници.

Циљ потписивања Споразума је унапређивање сарадње и успостављање партнерских односа између правних факултета потписница, односно повезивање и заједничко дјеловање академске заједнице ради подизања нивоа квалитета високошколских установа у складу са најбољим образовним моделима земаља Европске уније, а ради оспособљавања младих кадрова за потребе различитих правних области имајући при томе у виду друштвени значај владавине права.

Сарадња правних факултета

Потписан Споразум о сарадњи између осам правних факултета у Босни и Херцеговини

подразумијева размјену академског особља, размјену студената, заједничко учешће и пријављивање за приступ фондовима намијењеним образовном и научноистраживачком раду, организовање заједничких научних скупова и округлих столова, симпозијума, конгреса, курсева, љетних школа, радионица, као и припрему и реализацију заједничких научноистраживачких и других пројеката. Осим тога, сарадња ће се огледати и у размјени информација од заједничког интереса као и литературе. Такође, предвиђено је и разматрање модела практичне наставе на универзитетима и организовање студентских такмичења.

Састанку је, у име и по овлашћењу декана Правног факултета, присуствовала координатор за међународну сарадњу доц. др Сања Крешталица.

ОСНОВНИ СУД У БИЈЕЉИНИ ЗАКЉУЧИО СПОРАЗУМ О САРАДЊИ СА ПРАВНИМ ФАКУЛТЕТОМ И ПРИСТУПИО ОКВИРНОМ СПОРАЗУМУ О РАЗУМИЈЕВАЊУ

На свечаном потписивању два споразума 10. априла 2023. године у згради правосуђа у Бијељини, Правни факултет и Основни суд у Бијељини озваничили су унапређење сарадње и могућности организовања студентске праксе. Споразумом о сарадњи, који су у име двије институције потписали декан Правног факултета проф. др Горан Марковић и предсједник Основног суда у Бијељини Аид Ханушић, мр, предвиђени су ангажман судија у извођењу практичне наставе, учешће судија у правним клиникама, посјете студената и праћење суђења у Основном суду, студентска пракса и др. Истовремено, на позив Правног факултета, Основни суд је приступио Оквирном споразуму о разумијевању – Унапређење практичне наставе и обуке за студенте права и дипломиране

правнике, и тиме постао 38. потписница овог нарочито важног инструмента сарадње између правних факултета, судова, тужилаштва, адвокатских комора, професионалних удружења и центара за едукацију судија и тужилаца. Оквирни споразум омогућава неколико облика сарадње, поред студентске праксе, чији корисници нису само студенти Правног факултета него и запослени у судовима и тужилаштвима. Правни факултет је понудио услуге богате библиотеке, приступа различитим базама стручне и научне правне грађе, као и могућност приређивања округлих столова и расправа о темама значајним за рад Суда.

Основни суд у Бијељини закључио Споразум о сарадњи са Правним факултетом и приступио Оквирном споразуму о разумијевању

Мањак судских приправника и потреба за кадром били су теме сасатанка, а председник Основног суда у Бијељини Аид Ханушић позвао је младе који су жељни знања да дођу у Основни суд због сигурне могућности квалитетне обуке за будуће правничко занимање. Председник Ханушић подсјетио је на ранију врло

успјешну сарадњу између институција и указао на смјернице Високог судског и тужилачког савјета (ВСТС) БиХ о дугорочној сарадњи између правосуђа и правних факултета. Говорећи о резултатима рада Основног суда, посебно је истакао успјехе остварене током протекле године.

Декан Правног факултета проф. др Горан Марковић изразио је посебно задовољство због закључења два споразума са Основним судом у Бијељини, и подсјетио на изузетно богату мрежу више од двадесет партнерских институција од Требиња до Бијељине. Декан је наговјестио успостављање даље сарадње са привредним судовима. Истакао је два циља рада на Универзитету у Источном Сарајеву и Правном факултету, бесплатно школовање и квалитетно образовање, чије остварење Правни факултет омогућава не само радом у настави и научно-истраживачкој дјелатности, него и омогућавањем изузетно богате студентске праксе по којој је постао препознатљив. Декан Марковић говорио је о значају Оквирног споразума и пракси која се тренутно организује и заказује у чак четири суда, три тужилаштва и бројним другим институцијама и канцеларијама. У контексту сарадње Правног факултета и Основног суда, поред студентске праксе, декан Марковић указао је на потезу усклађивања теорије и праксе, због чега Правни факултет нуди организовање округлих столова.

У техничким припремама за потписивање споразума, са Правног факултета учествовао је и координатор за спровођење Оквирног споразума доц. др Ђорђе Мариловић.

Ваннаставне активности

ПОСТИГНУТ ОДЛИЧАН УСПЈЕХ НА ТАКМИЧЕЊУ У НИШУ

Студенткиње треће и четврте године Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву, Марија Божић, Марија Ђорђевић, Марија Трипић, Кристина Живановић, Христина Станчић, Лада Кариклић и Милица Радоња, учествовале су на такмичењу у симулацији кривичног поступка, које је организовао Правни факултет у Нишу, у периоду од 7. до 9. априла. Осим нашег тима, на такмичењу су учествовали и студенти правних факултета из Ниша, Београда и Сарајева, као и приправници из правосудних институција у Београду и Нишу.

Симулирано је суђење у кривичном поступку, пред првостепеним судом, при чему се такмичење одвијало у рундама, а такмичари су иступали пред трочланим вијећем, сачињеним од по једног представника судијске функције, једног представника тужилачке функције и једног адвоката. Након сусрета са тимовима сачињеним од судијских при-

правника Првог основног суда у Београду, Правног факултета из Београда и тима сачињеног од судијских приправника Основног суда у Нишу, наше студенткиње су освојиле титулу тима у успону.

Без обзира на то што први пут учествују на оваквом виду такмичења из области кривичног права, остварени су запажени резултати и наш тим се кући вратио са пехаром, сертификатима и богатим искуством, а студенткиња Христина Станчић добила је награду за улогу најбољег свједока. Током трајања такмичења студенти су имали прилику да се упознају и да стекну практично искуство у поступању у улогама јавног тужиоца, браниоца, свје-

Студенткиње Правног факултета учествовале на такмичењу у симулацији кривичног поступка на Правном факултету у Нишу

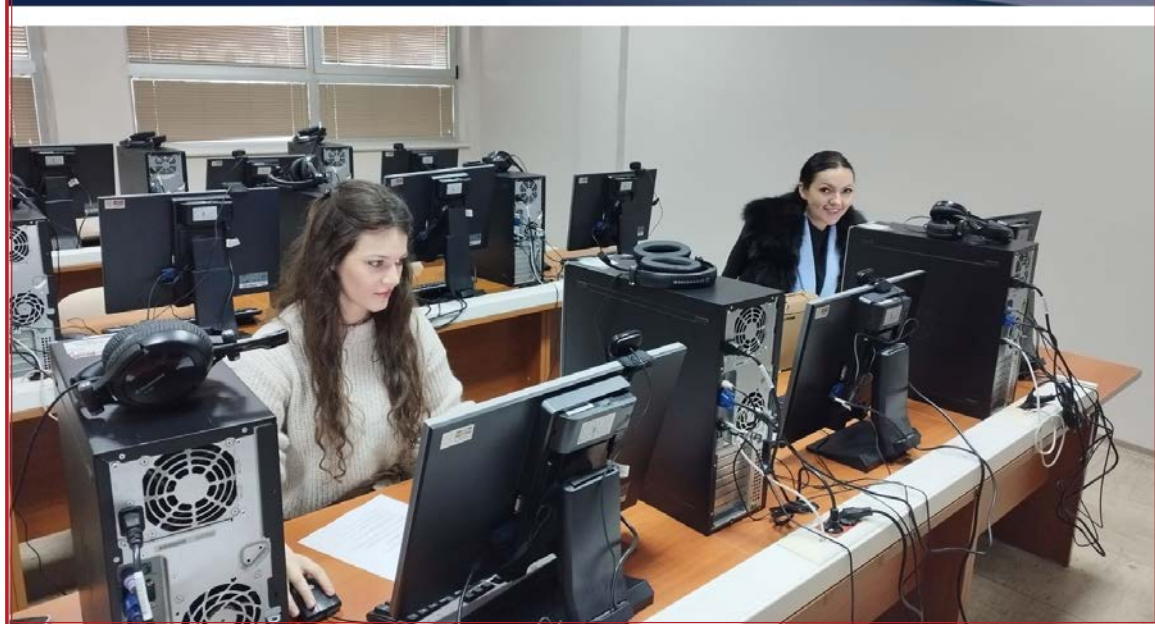
дока и вјештака. Богата знања, познавање релевантног законодавства Босне и Херцеговине, али и Републике Србије, снажљивост и истрајност, само су неке од вјештина које су неопходне за успјешно бављење правном струком, а наше студенткиње су управо те способности и показале на овом такмичењу. У Нишу је тим Правног факултета водила академски тренер – ментор, виши асистент Љубана Сладић, ма, која је припремала наш тим, али и током самог поступка симулације суђења пружала несебичну подршку и охрабрење нашем тиму студената. Седморо наших студената је поносно представљало наш факултет и у Републици Србији, те на одговарајући начин остварило позитивне и запажене резултате.

Честитамо нашим студентима и ментору на постигнутом успјеху! Надамо се да ће се и у наредном периоду овакви позитивни резултати низати и да ће наши студенти наставити да на сјајан начин представљају Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву.

НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ ОКОНЧАНА ЈЕ ОБУКА ЗА КОРИШЋЕЊЕ БАЗОМ ПАРАГРАФ ЛЕКС

На Правном факултету окончана је обука за коришћење највећом регионалном електронском базом правних прописа, судске праксе, стручних коментара правних пропи-

са и правних модела, Параграф лекс. Ова база обухвата правне системе Републике Српске, Федерације БиХ, Брчко Дистрикта БиХ, свих кантона у Федерацији БиХ те Босне и Херцеговине. Ових дана обавља се тестирање кандидата који су похађали обуку. Свим полазницима који положе завршни тест биће издат сертификат о оспособљености за коришћење базом који заједно издају Параграф лекс и Правни факултет.

Двадесетак бивших и садашњих студената нашег факултета, али и колеге са других факултета обучени су за коришћење базом. Нотарски помоћници, адвокатски приправници, дипломирани правници запослени у различитим установама и организацијама, заједно са студентима мастер студија и првог циклуса студија, стекли су још једну вјештину без које је незамислив практичан рад правника у новом миленијуму.

Захваљујемо колегама из Параграф лекса на одличној сарадњи и надамо се наставку и унапређењу пословних односа.

Окончана обука за коришћење највећом регионалном електронском базом правних прописа, судске праксе, стручних коментара правних прописа и правних модела, Параграф лекс

Развој Универзитета и Факултета

ПРЕДАВАЊА О РОДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ ЗА НАСТАВНИКЕ И САРАДНИКЕ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

У петак, 10. марта, у сједишту Правног факултета у Палама одржана су два предавања о равноправности полова. Предавања су одржана у оквиру пројекта “University gender mainstreaming – UNIGEM“, у коме наш универзитет учествује са још 19 универзитета. Предавања су организована за наставнике и сараднике, као и студенте факултета и академија Универзитета у Источном Сарајеву.

Предавачи су били професори Правног факултета проф. др Горан Марковић, који је говорио о правно-политичком значају родне равноправности, и доц. др Сања Крешталица, која је говорила о људским правима и родној равноправности у свјетлу правила међународног права. Током првог предавања, учесници су имали прилику чути о развоју идеје равноправности мушкараца и жена, правно-политичким аспектима остваривања равноправности жена и мушкараца, поготово са становишта остваривања би-

рачког права и других политичких права, те равноправног учешћа свих грађана у јавном животу. Предавач је посебно указао на друштвено-политичке препреке остваривању равноправности полова и на потребу одговарајућих уставних и законских рјешења, с циљем онемогућавања дискриминације.

Друго предавање било је посвећено анализи развоја правила међународног права која се тичу родне равноправности, конкретно права жена. Пошавши од премисе да су права жена неодвојиви дио корпуса правила о људским правима, ауторка је указала на неколико кључних момената у изучавању овог питања. Најприје, да ли је и у којој мјери савремено међународно право родно освијештено, те на који начин је идеја о заштити права жена нашла своје мјесто у оквиру инструмената за заштиту људских права на универзалном и регионалном плану. Коначно, акценат је стављен на разумијевање стварног домаћаја и ограничења оних правила позитивног међународног права која третирају конкретно права жена. Након одржаних предавања, присутни наставници, сарадници и студенти су врло активно учествовали у расправи.

Промоција факултета

ОДРЖАН ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА У ПАЛАМА

У Палама је одржан Дан отворених врата, на коме је представљено 15 факултета и двије академије у саставу Универзитета у Источном Сарајеву. Манифестацији је присуствовало око 500 ученика средњих школа из Пала, Источног Новог Сарајева, Источне Илиће, Хан Пијеска, Сокоца, Рогатице, Вишеграда, Чајнича и Рудог. Матуранти су могли да чују важне информације о могућностима студирања на факултетима и академија, укључујући и наш Правни факултет. Ђацима су се обратили продектор за науку проф. др Јелена Крунић, градоначелник Источног Сарајева г. Љубиша Ћосић и предсједник Студентског парламента Универзитета Милан Савић. У културно-умјетничком програму учествовали су студенти Музичке академије и Савка Додић, члан Бесједничке секције нашег факултета.

Дан отворених врата у Палама

Наши наставници, сарадници и студенти, који су врло марљиво, пожртвовано и инвентивно организовали штанд Правног факултета, разговарали су са великим бројем матураната и упознали их са предностима студирања на Правном факултету, као што су: 1) бесплатно школовање; 2) бесплатан смјештај у

студентским домовима; 3) студентска пракса у више од 20 институција; 4) могућност бесплатног петомјесечног студија у иностранству; 5) бројне ваннаставне активности; 6) могућност брзог запослења и обављања око 300 послова.

Након посјете штандовима, један број ђака посјетио је Правни факултет, на коме су студенткиње Марија

Дан отворених врата у Палама

Божић, Кристина Живановић, Лада Кариклић и Милица Радоња извеле пригодну симулацију суђења. Ђацима су се обратили декан проф. др Горан Марковић и продекан за науку проф. др Димитрије Ђеранић.

ОДРЖАН ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА У БИЈЕЉИНИ

Универзитет у Источном Сарајеву организовао је Дан отворених врата у Бијељини, у згради Центра за високо образовање, на коме се представило петнаест факултета и двије академије. Више од 500 матураната из Бијељине, Угљевика, Лопара, Зворника, Шековића, Сребренице, Милица и Власенице имали су прилику да се упознају са нашим универзитетом и његовим чланицама, међу којима је и Правни факултет, чије сједиште је у Палама а одјељење у Бијељини. Матурантима се у име ректора Универзитета обратио проректор за међународну сарадњу доц. др Марко Гутаљ, а матуранти су могли да чују и ауторску бесједу Симеона Петковића, студента Правног факултета и члана Бесједничке секције факултета.

Матуранти су могли да сазнају: 1) да је школовање бесплатно за све студенте држављане Републике Српске и Републике Србије; 2) да је смјештај у домовима бесплатан за држављане Републике Српске и Републике Србије; 3) да студенти слушају квали-

Дан отворених врата у Бијељини

тетну наставу и стичу дипломе које су признате у земљи и иностранству; 4) да ће бити у прилици да путују у иностранство и слушају наставу на страним универзитетима.

Матуранти су показали велико интересовање за студиј права, а могли су да сазнају и да ће: 1) моћи да похађају студентску праксу у 20 институција; 2) учествовати на правним клиникама и симулацијама суђења; 3) учествовати у раду Бесједничке секције и Дебатног клуба; 4) моћи да бесплатно похађају трогодишњу Школу (факултет) европског права и управе у Атини; 5) полагати испите на олакшани начин; 6) по окончању студија брзо наћи запослење и моћи да обављају 300 различитих послова.

У промоцији су учествовали наставници и сарадници Правног факултета, као и значајан број студената, који су, исказујући љубав и захвалност факултету, осјетили потребу да га, на врло домишљат, лијеп и упечатљив начин, представе матурантима.

ОДРЖАН ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА У ТРЕБИЊУ

Универзитет у Источном Сарајеву организовао је Дан отворених врата у Требињу на коме се представило седамнаест чланица Универзитета, међу којима је и Правни факултет. Присуствовало је око 300 ученика завршних разреда средњих школа из Фоче, Гацка, Невесиња, Калиновика, Љубиња, Берковића, Билеће и Требиња. Матурантима се обратио ректор Универзитета у Источном Сарајеву проф. др Милан Кулић и замјеник градоначелника Требиња Дражен Бошковић.

Дан отворених врата у Требињу

Ректор Кулић се посебно осврнуо на квалитет извођења наставе на Универзитету у Источном Сарајеву, те позвао матуранте да упишу неки од 49 акредитованих студијских програма на нашем универзитету. Матуранти су имали прилику да чују све корисне информације о предностима студирања на Универзитету у Источном Сарајеву, бесплатном школовању, бесплатном смјештају у студентским домовима, као и могућностима међународне размјене студената.

Штанд Правног факултета је био један од најпосећенијих што говори о великој заинтересованости матураната за студиј права. У промоцији су учествовали наставници, сарадници и студенти Правног факултета, који су заинтересоване матуранте упознали са бројним могућностима које Правни факултет нуди. Између осталог, о могућностима богате и разноврсне студентске праксе, о олакшаном начину полагања испита, међународној размјени студената, о могућностима брзог запослења и обављања преко 300 различитих послова након окончања студија права и многим другим.

БОГАТА СТУДЕНТСКА ПРАКСА И МОГУЋНОСТ БРЗОГ ЗАПОСЛЕЊА

ПРВИ УПИСНИ РОК, 19–23. ЈУН 2023.

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Бесплатан студиј за држављане
Српске и Србије

Бесплатан смјештај у дому за
држављане Српске и Србије

Пријемни испит - писмени рад
из српског језика

Обиље студентске праксе

Могућност обављања
око 300 послова

СТУДИРАЈ У СЈЕДИШТУ У ПАЛАМА ИЛИ У ОДЈЕЉЕЊУ У БИЈЕЉИНИ

УПИС

Правни факултет Универзитета у
Источном Сарајеву

- 1 Предаја докумената је од
10. до 23. јуна.
- 2 Пријемни испит биће одржан
26. јуна, с почетком у
9.00 часова.
- 3 Резултати пријемног испита
биће објављени 29. јуна
до 14.00 часова.

www.pravni.ues.rs.ba

057 227 138 / 055 211 390

Потражите нас

Бесплатно
студирај
трогодишњу
Школу
(факултет)
европског
права и управе
у Атини

www.pravni.ues.rs.ba
057 227 138 / 055 211 390
Потражите нас

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ
• Писмени испит из српског језика

www.pravni.ues.rs.ba
057 227 138 / 055 211 390

Потражите нас

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

У 2022. 117 наших дипломаца пријавили су се као незапослени, а 134 су нашли запослење

www.pravni.ues.rs.ba
057 227 138 / 055 211 390

Потражите нас

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Богат спортски, културни и забавни живот

www.pravni.ues.rs.ba | 057 227 138 / 055 211 390

